

Kevesebb nyugdíj, emelkedő korhatár és tovább tartó munka a Fidesz programban?

Ismét a nyugdíjasok kárára fog tenni a Fidesz, ha hatalomra jut?

Ma csak annyit tudni, hogy a Fidesz hatalmat akar, lehetőleg kétharmadosat, de azt nem, hogy a hatalom birtokában mit tenne.

Mit tenne az adózásban, az egészségügyben, a felsőoktatásban – és mit tenne a nyugdíjakkal.

Elejtett szavak, elszólások, nyilvánosságra került szakmai anyagok: ezekből kell összerakosgatnia az embernek a Fidesz-programot.

A héten újabb mozaik került napvilágra: talán a legrémisztőbb minden eddigi közül. Egy gazdasági lapban a Fidesz vezető gazdaságpolitikusa nyilatkozik arról, milyen nyugdíjrendszert tervez a Fidesz.

Kiderült, hogy a Fidesz új nyugdíjrendszert akar Magyarországon bevezetni. Ez pedig nyugdíjkatasztrófát jelentene nemcsak a jövő, de a jelen nyugdíjasainak is.

A magyar nyugdíjasok már jól tudhatják, hogy számukra a Fidesz kormányzása csak rosszat jelenthet, emlékeztet, hogy 1998 és 2002 között is több alkalommal, több ponton döntött kárukra Orbán Viktor kormánya.

Kevesebb nyugdíj és radikálisan, akár 70 évre felemelt nyugdíjkorhatár, szegénységben hagyott szegények, nyomorban élő idősök – ez lenne az új modell magyarországi bevezetésének legfájdalmasabb mellékhatása.

A hírek szerint a Fidesz nem titkolja, hogy még a saját modellszámításai szerint is, 15-20%-kal alacsonyabb nyugdíjakat eredményezne az új rendszer: és nemcsak az új nyugdíjasok esetében, hanem várhatóan a régebbi járandóságokat is vissza kellene metszeni.

A Fidesz modelljének egyetlen előnye van: a nyugdíjak terhét leveszi a költségvetés válláról. Sok tízmilliárd forint szabadulna fel minden évben. Ez volna az elszabadult Fidesz-ígéretnek fedezete?

Az 1 millió munkahely és a megtízszerezett sporttámogatásnak az ára?

De valóban a nyugdíjasokkal kell megfizettetni a szemfényvesztés árát?

Valóban ez a Fidesz programja? Valóban nyugdíjas-katasztrófa árán akar eljönni a magyar messiás, Orbán Viktor?

Indokolt kérdések, mert nem szóbeszéd az alapjuk, hanem a Fidesz meghatározó gazdaságpolitikusanak arccal-névvél vállalt interjúja. Hivatalos Fidesz-közlés. Nem mehetünk el mellette szó nélkül. És a Fidesz sem. Hogy stílszerűen fogalmazzak: az embereknek joguk van tudni, mire készül a Fidesz a nyugdíjakkal.

- Ha valakik aggodalommal hallgathatják a Fidesz utalásait, elejtett szavait, azok éppen a magyar nyugdíjasok.
- Emlékezzünk csak vissza: tavaly *Orbán Viktor* egy kereskedelmi csatorna bulvár műsorában utalt arra, hogy nem állítaná vissza a 13. havi nyugdíjat, mert ő sem tehetne mást. Ennek ellenére folyamatosan támadta a válságkezelő intézkedéseket.
- Emlékezzünk: *Orbán* és pártja nem szavazta meg a költségvetést, ami a biztosítéka volt a nyugdíjak kifizetésének.
- És a legújabb hír pedig: a Fidesz átalakítaná az állami nyugdíjrendszert, ami gyökeres változásokat jelentene a mostanihoz képest.

- Azzal a kérdéssel fordulunk *Orbán Viktorhoz*: vajon tudja-e, hogy az amúgy racionális modell a legkevésbé sem igazságos. Igaz-e, hogy olyan modellt részesítenének előnyben, amelyben a mostaninál 10-20 százalékkal kevesebb a nyugdíj és sokkal tovább, akár 70 éves korig kell dolgozni. Bevezetnék-e az úgy nevezett „egyéni számlás” rendszert?
- Felszólítjuk a Fideszt: ismertessék elképzeléseiket a nyugdíjrendszer jövőjével kapcsolatban!

HÁTTÉR A NYUGDÍJAK ALAKULÁSÁRÓL

2010. január 1-ji változások

- **Januártól 4,1%-kkal emelkedik valamennyi nyugdíj és a baleseti járadék.**
 - Az emelés mintegy 2,7 millió nyugdíjas számára biztosít átlagosan havi közel 3450 forintos többletet. Az öregségi nyugdíjban részesülők átlagosan 3500, a rokkantsági nyugdíjban részesülők átlagosan 2850, a főellátásban özvegyi nyugdíjban részesülők pedig átlagosan 2380 forintos emelésben részesülnek januártól. Összes költségvetési vonzata 110,1 milliárd Ft.
- A korábbi **svájci indexálás módszerét felváltja a kizárólag az inflációtól függő nyugdíjemelés.**
 - Ugyanakkor megmarad az évközi korrekció lehetősége is arra az esetre, ha az áremelkedés a prognózistól eltérő mértékű lenne.
- **Nyugdíjprémium bevezetése:** január 1-jével kerül sor a 13. havi nyugdíjat felváltó, GDP-hez kötött nyugdíjprémium bevezetésére.
 - Nyugdíjprémium kifizetésére leghamarabb abban az esetben kerülhet sor, ha a bruttó hazai termék növekedése meghaladja a 3,5 százalékot, ekkor az összege maximum 20 ezer forint lehet. A nyugdíjprémium összege akkor éri el a 13. havi nyugdíjnak megfelelő összeget - 80 ezer forintot - ha a gazdasági növekedés eléri a 7,5 százalékot.
- **Folytatódik a nyugdíjkorrekció:** egységesen 2%-kal emelkednek az 1988. és 1990. között megállapított saját jogú nyugdíjak. Egységesen 4%-os emelést kapnak az 1992-1995-ben megállapított nyugdíjjal rendelkezők, mivel ezekben az években volt a legkedvezőtlenebb a nyugdíjba vonulás szabálya. Egységesen 4%-kal emelkedik az 1997-1998. között megállapított saját jogú nyugdíjak összege.
 - Az érintett mintegy 820 ezer nyugdíjas tehát a már említett 4,1 százalékos januári emelésen felül kapja meg ezt a korrekciós emelést. A korrekció költségvetési vonzata 25,5 milliárd Ft.
- **Keresetkorlát:** megszűnik a keresetkorlát azok esetében, akik 2008. január 1-je előtt úgy vonultak nyugdíjba, hogy nem töltötték be az öregségi nyugdíjkorhatárt.
 - Azok esetében, akik 2008. január 1-je után vonultak a korhatár betöltése előtt nyugdíjba és dolgoznak, továbbra is megmarad a keresetkorlát a minimálbér másfélszereséig. Tehát amennyiben nyugdíj melletti jövedelmük eléri a minimálbér másfélszeresét, akkor a nyugdíjuk folyósítását szüneteltetni kell.

Nyugdíjakról számokban

- A világgazdasági válság következményei ellenére **2010-ben a nyugdíjak vásárlóértéke közel harmadával fogja meghaladni a 2001. évi szintet.**
- A 2002-2006-os kormányzati ciklus kiugróan gyors nyugdíjnövekedését követően **a 2006-2007. évi kiigazítás sem csökkentette a nyugdíjak korábban elért magas szintjét.**
- A nyugdíjak vásárlóértéke 2008-ban több mint 40%-kal volt magasabb, mint 7 évvel ezelőtt. A nemzetközi gazdasági válság elmélyülése, **a gazdaság visszaesése** azonban **elkerülhetetlenné teszi a lakossági jövedelmek reálértékének csökkenését.**

- **A 2009-es válságkezelő intézkedések** elsősorban a korábbi években a bérjövödelmeknél gyorsabban emelkedő szociális ellátások, így **a nyugdíjak reálértékének csökkenését eredményezik.**
- A nyugdíjak reálértékének 2009-2010. évi csökkenése ellenére is **2010-ben a nyugdíjak vásárlóértéke több mint 32%-kal lesz magasabb a 2001. évinél.**
- 2001-ben a nyugdíj és nyugdíjszerű ellátások átlagos összege 38 ezer Ft volt, 2008-ban már meghaladta a 84 ezer Ft-ot.
- A válság miatt nehéz helyzetbe került nyugdíjasok gondjainak enyhítése érdekében **a kormány 200 millióval emelte a Nyugdíjbiztosítási Alap méltányossági nyugdíjkeretét, illetve 300 millióval az egyszeri segélyre fordítható összeget.** Ebből mintegy 40 ezer nyugdíjas kaphat 15-20 ezer forintos támogatást illetve havi néhány ezer forintos nyugdíjemelést.
- A nemzetközi válság felgyorsította a nyugdíjkorhatárnak a hosszú távú fenntarthatóságot biztosító elkerülhetetlen emelését. A 2009-ben megszületett törvény alapján **2012-től évente fél év emeléssel fokozatosan 65 évre emelkedik a nyugdíjkorhatár.**

EZT TETTE A MEDGYESSY ÉS A GYURCSÁNY KORMÁNY A NYUGDÍJASOKÉRT

- **Visszaadta a nyugdíjasoknak azt az 52 milliárd forintot,** amit 1999-ben Orbán Viktor elvett tőlük.
- Biztosította, hogy a **nyugdíjak éves emelése** az előző évi tényszámok (bér és infláció), valamint a nyugdíjas fogyasztói kosár változása alapján **kiszámítható módon történjek meg.**
- **Az özvegyi nyugdíjakat 50%-kal emelték.**
- **Bevezették a 13. havi nyugdíjat.**
- A minden nyugdíjast érintő változásokon túl **az elmúlt években több lépésben sor került a legnehezebb körülmények között élő idős emberek nyugdíjának célzott emelésére.**
 - 2003-2004-ben két év alatt 50%-kal nőtt a saját jogú nyugdíj mellett özvegyi nyugdíjra jogosultak özvegyi ellátása. Ennek mértéke 2002-ben az elhunyt házastárs nyugdíjának 20%-a volt, ma már 30%.
 - 2006-ban és 2007-ben évente 10-10%-kal emelkedett a saját jogú nyugdíjjal nem rendelkező 300 ezer idős ember özvegyi nyugdíja. Míg eddig elhunyt házastársuk nyugdíjának 50%-ára voltak jogosultak, 2006-ban 55%-ot, 2007-ben pedig már 60%-ot kapnak.
 - 2002 óta ismét van lehetőség arra, hogy a súlyos megélhetési gondokkal küzdő idős emberek méltányossági nyugdíjemelésben részesüljenek. 2006-tól 5 évről 3 évre csökkent az az idő, aminek letelte után ismét van lehetőség a nyugdíj méltányosságból történő emelésére, és a rendkívüli élethelyzetekben lehetőség van egyszeri segély nyújtására is.
 - 2006-ban a legsúlyosabb gondok között élő, saját jogú nyugdíjjal nem rendelkező 75 éven felüli egyedülálló idősök szociális járadéka a nyugdíjminimum eddigi 95%-áról annak 130%-ára emelkedett.
 - A kormány a világgazdasági válság ellenére is megvalósítja a 2006-ban elfogadott és megindított nyugdíjkorrekciós programot. Egyedül a rokkantnyugdíjak 2010-re tervezett, részleteiben még nem kidolgozott rendezése marad el a szűkös forrásokra való tekintettel. (A rokkantnyugdíjasok a nyugdíjkorrekciós program minden lépésénél kapnak emelést, ha az adott korosztályhoz tartoznak)
 - 2007-ben a szolgálati idő hossza alapján, valamint nemek szerint differenciáltan, 3-12 százalékkal emelkedett az 1988 előtt megállapított saját jogú nyugdíj. Ez csaknem 600 ezer öregségi és rokkantsági nyugdíjast érintett.
 - 2008-ban 700 ezer öregségi és rokkantsági nyugdíjas részesült emelésben. A szolgálati idő hossza szerint differenciáltan, átlagosan 7 százalékkal nőtt az 1991–1996 között megállapított saját jogú nyugdíjak összege. A mindenkit megillető – 4 százalékos

- emelésen felül, akinek 29 évnél több szolgálati ideje volt, az többletvenként további 0,5 százalékos, legfeljebb 10 százalékos emelést kapott.
- 2010-ben – az eredetileg 2009-re tervezett lépést halasztva – mintegy 900 ezer nyugdíjas kap 2-4%-os nyugdíjemelést.
- 2006-2009. között számos, a nyugdíjkiadások növekedését hosszabb távon mérséklő, reformértékű változásra került sor, amelyek **csökkentik a korai, korhatár alatti nyugdíjazásban való érdekeltséget, mérséklik az induló nyugdíjak szintjét, összhangot teremtenek a gazdasági lehetőségek és a nyugdíjak növekedése között** és az életkor növekedésével arányosan emelik a nyugdíjkorhatárt. Az intézkedések együttesen jelentősen mérsékeltek a jövő nemzedékeinek terhét: **2050-re a GDP 4-5%-ával mérsékeltek a várható nyugdíjkiadásokat.**
 - 2008-tól fokozatos bevezetéssel szigorodtak az előrehozott nyugdíj melletti munkavégzés feltételei. 2008-tól a korai nyugdíjazás feltételévé vált az aktív biztosítási jogviszony megszüntetése, és az új nyugdíjasok a nyugdíjuk folyósítása mellett – a nyugdíjkorhatár betöltéséig - legfeljebb az éves minimálbérnek megfelelő összegű munkajövedelmet szerezhetnek (ez a határ 2010-ben a minimálbér másfélszeresére emelkedik).
 - 2013-tól, a férfiak számára már 2011-től változnak az előrehozott nyugdíj szabályai, bevezetésre kerül a malus szabály. A fokozatosan emelkedő korhatár betöltése előtt előrehozott öregségi nyugdíjba menőknél biztosítás matematikailag korrekt módon a nyugdíjkorhatárig hátralévő időtől függően csökken a nyugdíj összege. (Az egy évvel korábbi nyugdíjazásnál havi 0,3%-kal, az ennél korábbiaknál pedig havi 0,4%-kal)
 - 2008-tól változtak az új nyugdíjak megállapítási szabályai. A nyugdíj megállapítás alapjául szolgáló jövedelem 2008-tól a tényleges nettó kereset, vagyis a bruttó keresetnek a személyi jövedelemadóval és járulékokkal csökkentett összege. (Korábban csak a személyi jövedelemadóval csökkentett összeg alapján számolták). A nyugdíjba vonulók számára kedvezően változott az ún. valorizációs szabály (a korábbi évek keresetét a nyugdíjazást megelőző év szintjére hozzák), és a 40 év feletti szolgálati időnél 1,5%-helyett 2%-kal nő a nyugdíj összege.
 - 2006-tól változtak a nyugdíj melletti munkavégzés adó- és járulékszabályai. 2006. szeptemberétől a nyugdíj melletti munkajövedelemből is kell fizetni a 4% természetbeni egészségügyi járulékot, és 2007. áprilisától többletellátással járó nyugdíjjárulékot, ami 2008-ban 9,5%. (A járulék fejében a nyugdíj összege évente a munkajövedelem 0,5-0,5%-ával emelkedik) A nyugdíj után továbbra sem kell személyi jövedelemadót fizetni, de 2007 januárjától a nyugdíj adóterhet nem viselő járandóság.
 - 2008-tól átalakult a rokkantnyugdíjazás rendszere. A komplex rehabilitáció új rendszerének célja, hogy mindazok a megváltozott munkaképességű emberek, akik rehabilitálhatók vissza tudjanak térni a munka világába, nőjön foglalkoztatottságuk, és rokkantnyugdíjba csak azok kényszerüljenek, akik teljes értékű munkavégzésre már nem képesek.
 - A kordedvezményes nyugdíjazás terheit 2007-től 13%-os többletjárulék fizetésével azoknak a munkáltatóknak kell viselniük, akik egészségre veszélyes munkakörben foglalkoztatják dolgozóikat. Az induló évben a költségvetés átvállalta a többletjárulék fizetését a munkáltatóktól, de 2008-tól fokozatosan növekvő mértékben már a vállalkozásokat terheli. Első ízben 2011-ben kell majd teljes egészében a munkáltatóknak fizetni a kordedvezményhez kapcsolódó többletjárulékot.

ORBÁN VIKTOR A „NYUGDÍJASOKÉRT”

- Az Orbán-kormány első intézkedései között szüntette meg az érdemi idősügyi érdekegyeztetést.
- 1999-es nyugdíjreform, amelynek lényege: az adott évben tervezett inflációhoz és tervezett bérnövekedéshez igazította a nyugdíjemelést.

- Tudatosan alátervezték mind az inflációt, mind a béreket, s így alakult ki az az állapot, hogy hiába volt 2001 a nyugdíjemelés éve, a kormány még így is adós maradt ötvenkétfélmilliárd forinttal.
- További probléma volt az is, hogy differenciáltan adták az emelést:
 - Akik 30 ezer forintnál magasabb nyugdíjat kaptak, akik annál kevesebbet, 25 százalékos emelésre, de legfeljebb 3500 forint többletre jogosultak. Ennek eredménye az lett, hogy a 18,4 százalékos emeléssel szemben átlagosan csupán 14,2 százalékos volt a növekedés.
- A 2000-ben bevezetett vegyes indexálás (50 százalék kereset és 50 százalék infláció arányában kiszámított nyugdíjemelés) tovább rontott a helyzeten.
 - Amíg magas volt az infláció növekedése, addig a keresetekhez kapcsolták a nyugdíjemelés mértékét, majd amikor a gazdaság erőteljesebben növekedett, s a keresetek jelentősen emelkedtek és az infláció csökkent, akkor tértek át a vegyes indexálásra, ami a nyugdíjak keresetekhez viszonyított mértékéhez képest jelentős elmaradásával járt.